

مجموعه بیانات حضرت آیت الله سیدعلی خامنه‌ای
رهبر معظم انقلاب اسلامی پیرامون

فلسفه اسلامی و حکمت متعالیه

محمد زارع بیدکی

سرشناسه:	زارع بیدکی، محمد، ۱۳۷۶-
عنوان و نام پدیدآور:	فلسفه اسلامی و حکمت متعالیه؛ محمد زارع بیدکی
مشخصات نشر:	مهریز: کوثر قرآن، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۱۰۴ ص. ۱۴.۵ × ۲۱.۵ س م
شابک:	۳۳-۷-۸۲۱۰-۶۰۰-۹۷۸-۳۶۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	عنوان دیگر: فلسفه اسلامی و حکمت متعالیه.
موضوع:	خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - - دیدگاه درباره فلسفه اسلامی و حکمت متعالیه
موضوع:	خامنه‌ای، سیدعلی، ۱۳۱۸ - - پیام‌ها و سخنرانی‌ها
موضوع:	فلسفه اسلامی
موضوع:	حکمت متعالیه
رده‌بندی کنگره:	۱۶۹۱DSR
رده‌بندی دیویی:	۹۵۵/۰۸۴۵
شماره کتابشناسی ملی:	۸۴۷۳۰۴۸

انتشارات کوثر قرآن

فلسفه اسلامی و حکمت متعالیه

نویسنده: محمد زارع بیدکی

طراح جلد و صفحه‌آرا: مصطفی مسعودی

چاپخانه: نگارش قم نوبت چاپ: اول/تابستان ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و در اختیار مؤلف می‌باشد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: فلسفه و فلسفه اسلامی

- بخش اول: فلسفه چیست؟ ۱۵
- ۱- موضوع فلسفه ۱۹
- ۲- تعریف فلسفه ۲۰
- ۳- روش فلسفه: ۲۱
- ۴- غایت و فایده فلسفه: ۲۲
- بخش دوم: فلسفه‌ی اسلامی کدام است؟ ۲۵
- ۱- کدام فلسفه، اسلامی است؟ ۳۳
- ۲- تفاوت فلسفه اسلامی و کلام اسلامی در چیست؟ ۴۲

فصل دوم: فلسفه اسلامی در نگاه رهبری

- بخش اول: فعالیت تحصیلی رهبر انقلاب ۴۹
- بخش دوم: فلسفه اسلامی در نگاه رهبری ۵۳
- ۱- اهمیت فلسفه اسلامی و فراگیری آن ۵۳
- ۱-۱- فلسفه اسلامی فقه اکبر است: ۵۳
- ۱-۲- استقامت و هوشیاری در راه فلسفه اسلامی: ۵۴
- ۱-۳- گسترش فلسفه اسلامی و اجتهاد در آن: ۵۶
- ۱-۴- در امر فلسفه باید بین المللی کار کرد: ۶۱

- ۵-۱- جدیت در فلسفه تطبیقی: ۶۲
- ۶-۱- امتداد فلسفه اسلامی در شئون مختلف زندگی (فلسفه‌های مضاف): ۶۳
- ۷-۱- فلسفه برای کودکان: ۶۷
- ۸-۱- معرفی فلاسفه اسلامی به جامعه: ۷۰
- ۹-۱- عدم جدایی فلسفه اسلامی از حوزه علمیه: ۷۳
- ۱۰-۱- نیاز به مرکز فلسفه در قم: ۷۶
- ۱۱-۱- عدم دعوا بین فلسفه و کلام اسلامی: ۷۶
- بخش سوم: ملاصدرا و حکمت متعالیه ۷۹
- ۱- ملاصدرا کیست؟ ۷۹
- ۲- تألیفات صدرالمتهلین ۸۱
- ۲-۱- تألیفات قرآنی: ۸۱
- ۲-۲- تألیفات حدیثی: ۸۲
- ۲-۳- تألیفات کلامی: ۸۲
- ۲-۴- تألیفات منطقی: ۸۲
- ۲-۵- اشعار: ۸۳
- ۲-۶- تألیفات فلسفی: ۸۳
- ۳- چهار سفر ۸۵
- بخش چهارم: حکمت متعالیه در نگاه رهبری ۹۳
- ۱- عظمت حضرت صدرا: ۹۳

فلسفه اسلامی بیش از هزار سال است که در میان جهان اسلام شکل گرفته‌است و هنوز نیز با قدرت هرچه تمامتر به پیش می‌رود. در این مسیر، چه بسیار حسودان، مغرضان و کوتاه‌فکران که سعی در خاموش نمودن این جریان عقلی کردند ولی نه تنها فلسفه اسلامی، به خاموشی نگرایید بلکه روشن‌تر و در خشان‌تر نیز گردید. با پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری فقیه فیلسوف، حضرت امام خمینی علیه السلام که به تعبیر مقام معظم رهبری زنده مکتب ملاصدرا بود^۱، فلسفه اسلامی در نوع صدراپاش به پیروزی رسید و به تمامی مخالفان خود نشان داد که می‌تواند تأثیرگذار در امور اجتماعی نیز باشد. در واقع امام راحل علیه السلام زمانی موفق به تشکیل انقلاب گردیدند که توانستند فقه را با فلسفه همراه و با عرفان دمساز سازند و از این سه، معجونی برای جامعه‌سازی تهیه کنند. خمینی کبیر پا جای پای صدراپی گذاشت که در ۴۰۰ سال پیش برای جامعه خود، چاره امور کرد و دردهای زمان خویش را مرهمی قوی نهاد؛ مرهمی چون حکمت متعالیه که مردمان را از ظاهری و سطحیّت به باطن‌گرایی و عمیقیت می‌رساند. این همان بهترین دارو برای زخم‌های یک جامعه است، جامعه‌ای که هویت خود را در مقابل تمدن‌های بیگانه متزلزل می‌بیند. حکمت متعالیه هویت یک مسلمان را به خوبی برای او تبیین می‌نماید. هویتی به نام وجود که اصل هر فرد است و به آن است که زنده است. در واقع راه برون‌رفت از مشکلات ایجاد شده در جامعه، رسیدن به وجود حقیقی

۱. امام علیه السلام چکیده و زنده‌ی مکتب ملاصدراست؛ نه فقط در زمینه‌ی فلسفی‌اش، در زمینه‌ی عرفانی

است که سنگ بنای یک تمدن نوین اسلامی می‌باشد. تمدنی که یک روز امام راحل علیه السلام مقدمات آن را با تشکیل انقلاب اسلامی مهیا نمود و اکنون نیز مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای، خلف صالح آن امام عزیز و بزرگوار برپایی آن را نوید داده‌اند. این نوشتار به منظور آشنا نمودن جامعه‌ی اسلامی و ایرانی با اندیشه‌های رهبر حکیمشان به عرصه وجود آمده است. رهبری معظم انقلاب به فلسفه اسلامی و گسترش آن توجه زیاد داشته‌اند و همگان بالخصوص طلاب و دانشجویان را ترغیب به فراگیری آن می‌نمایند. در این نوشتار سعی بر آن بوده است که بیانات معظم‌له در دسته‌بندی‌های مناسب قرار گیرد و امهات این موضوع مشخص شود.

این اثر در دو فصل تنظیم شده است:

فصل اول به چیستی فلسفه و ماهیت فلسفه اسلامی می‌پردازد.

فصل دوم نیز به بررسی بیانات مقام عظمای ولایت در رابطه با فلسفه‌ی اسلامی اهتمام دارد. زندگینامه ملاصدرا و اندیشه‌های او همراه با جایگاه حکمت متعالیه در منظر رهبری به جهت اهمیت آن در بخش جداگانه قرار داده شده است.

این اثر ناچیز، گامی کوچک در ره‌سربازی ولایت و ایجاد تمدن نوین اسلامی است. به امید آن که مقبول درگاه حق جل و علا قرار گیرد.

بِقَضَلِ اللّٰهِ وَ مَنِّهِ وَ كَرَمِهِ

محمّد زارع بیدکی

مهریز - نوروز ۱۳۹۸ هجری شمسی

رجب المرجب ۱۴۴۰ هجری قمری